

Втора вълна на коронавируса: Комисията предприема допълнителни действия за засилване на мерките за готовност и реакция в целия ЕС

Брюксел, 28 октомври 2020 г.

Днес Европейската комисия представя нов набор от действия за ограничаване на разпространението на коронавируса, спасяването на човешки живот и засилване на устойчивостта на вътрешния пазар. По-конкретно мерките имат за цел по-добро разбиране на разпространението на вируса и ефективността на реакцията, увеличаване броя на извършваните тестове, по-активно проследяване на контактите, подобряване на подготовката за кампании за ваксиниране и запазване на достъпа до основни консумативи, като например оборудване за ваксиниране, като същевременно се запази свободното движение на всички стоки на единния пазар и се улесни безопасното пътуване. Това предшества видео срещата на европейските лидери на 29 октомври, на която ще се обсъди координирането на действията във връзка с COVID-19, за което призова [Европейският съвет на 15 октомври](#). Въпреки че държавите членки са по-добре подготвени и действат по-координирано в сравнение с първите месеци на пандемията, гражданите, семействата и общностите в цяла Европа продължават да са изправени пред безпрецедентен риск за здравето и благосъстоянието си.

Председателят на Европейската комисия Урсула **фон дер Лайен** заяви: *„Положението с COVID-19 е много сериозно и това налага да предприемем по-категорични действия. Днес предлагаме допълнителни мерки в борбата срещу вируса, които включват по-лесен достъп до бързи тестове, подготовка на кампании за ваксиниране и улесняване на безопасните пътувания, които са наложителни. Призовавам държавите членки да работят в тясно сътрудничество. Трябва да действаме смело сега, за да можем да спасим човешки живот и да защитим поминъка. Нито една държава членка не може да сложи сама край на тази пандемия.“*

Стела **Кириакиду**, комисар по въпросите на здравеопазването и безопасността на храните, заяви: *„Нарастването на броя на заразените с COVID-19 в Европа е изключително обезпокояващо. Необходими са решителни незабавни действия, за да може Европа да защити живота и поминъка на гражданите си, да облекчи натиска върху здравните системи и да контролира разпространението на вируса. Следващия месец ще представим първата стъпка към Европейски здравен съюз, а междувременно държавите членки трябва да си сътрудничат по-активно и да обменят повече данни. Системата на ЕС за наблюдение е точно толкова силна, колкото е най-слабото ѝ звено. Само чрез истинска европейска солидарност и съвместна работа можем да превъзмогнем тази криза. Заедно сме по-силни.“*

В съобщението на Комисията относно допълнителни мерки в отговор на COVID-19 се определят **следващите стъпки в ключови области** за подобряване на реакцията на ЕС на втората вълна на COVID-19:

1. Подобряване на информационния поток, за да се даде възможност за информирано вземане на решения

За да може да се проследи разпространението на коронавируса на регионално и национално равнище, е изключително важно наличието на точна, изчерпателна, съпоставима и навременна информация относно епидемичната обстановка, както и относно тестването, проследяването на контактите и наблюдението на общественото здраве. За да се подобри обменът на данни на равнище ЕС, Комисията призовава държавите членки да предоставят на нея и на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията всички съответни данни.

2. Въвеждане на по-ефективни и бързи тестове

Тестването е решаващо за забавяне на разпространението на коронавируса. За да насърчи прилагането на общ подход и ефективното тестване, днес Комисията [приема препоръка относно стратегиите за тестване за COVID-19](#), включително използването на бързи тестове за антигени. В нея се определят основните елементи, които трябва да бъдат взети предвид в националните, регионалните или местните стратегии за тестване, като техният обхват, групите,

които трябва да бъдат тествани приоритетно, и основните аспекти, свързани с капацитета и ресурсите за тестване, както и указания в кои случаи могат да се използват тестове за антигени. Освен това държавите членки се приканват да представят **до средата на ноември национални стратегии за тестване. За да закупи директно бързи тестове за антигени** и да ги предостави на държавите членки, Комисията отпусна **100 милиона евро** по линия на [Инструмента за спешна подкрепа](#). Успоредно с това Комисията започва [съвместно възлагане на обществени поръчки](#), за да се гарантира допълнителен достъп до бързи тестове за антигени. Когато държавите членки изискват пристигащите пътници да представят отрицателен тест, но в държавата на заминаване не се извършва тестване на пътници без симптоми, **пътуващите трябва да имат възможността да бъдат тествани след пристигането си**. Ако за дадена дейност се изискват или препоръчват отрицателни тестове за COVID-19, взаимното признаване на тестовете е от съществено значение, по-специално в контекста на пътуванията.

3. Пълноценно използване на трансгранични приложения за проследяване на контактите и за предупреждение

[Приложенията за проследяване на контактите и за предупреждение](#) помагат за прекъсване на веригата на предаване на заразата. Досега държавите членки са разработили 19 национални приложения за проследяване на контактите и за предупреждение, които са изтеглени над 52 милиона пъти. Неотдавна Комисията предложи информационно решение за свързване на националните приложения в целия ЕС чрез **„Портална услуга на Европейската федерация“**. Три национални приложения (на Германия, Ирландия и Италия) бяха свързани за първи път на 19 октомври, когато системата заработи онлайн. Много други приложения ще се свържат през следващите седмици. Като цяло 17 приложения функционират самостоятелно, но чрез портала могат да станат оперативно съвместими, а други приложения все още са в процес на разработване. Всички държави членки следва да създадат ефективни и съвместими приложения и да положат повече усилия за повишаване на обществената информираност, за да насърчат тяхното използване.

4. Ефективно ваксиниране

Приоритетно внимание трябва да се отдели на разработването и прилагането на безопасни и ефективни ваксини, за да се намери бърз изход от кризата. В рамките на [стратегията на ЕС относно ваксините срещу COVID-19](#) Комисията преговаря с производителите на ваксини, за да гарантира, че в условията на глобално търсене европейските граждани ще имат достъп до тях, веднага щом бъде доказано, че са безопасни и ефективни. След като бъдат налични, ваксините трябва да бъдат разпределени и използвани за постигане на максимален ефект. На 15 октомври Комисията очерта [ключовите стъпки](#), които държавите членки трябва да предприемат, за да бъдат напълно подготвени, включително чрез разработването на национални стратегии за ваксиниране. Комисията ще въведе **обща рамка за докладване и платформа за наблюдение на ефективността на националните стратегии за ваксиниране**. През ноември 2020 г. ще бъдат представени заключенията от първия преглед на националните планове за ваксиниране, за да се споделят най-добрите практики.

5. Ефективна комуникация с гражданите

Ясната комуникация е от изключително значение за успеха на действията, свързани с общественото здраве, тъй като той зависи до голяма степен от спазването от страна на обществеността на препоръките на здравните власти. **Всички държави членки следва да възобновят комуникационните кампании за противодействие на невярната, подвеждаща и опасна информация**, която продължава да се разпространява, и за намаляване на риска от „умора от пандемията“. Ваксинирането е специфична област, в която публичните органи трябва да засилят действията си за справяне с невярната информация и за гарантиране на общественото доверие, тъй като европейската система за разрешаване на употребата на ваксини е изключително строга по отношение на тяхната безопасност или ефективност. Защо не ваксините сами по себе си, а тяхното наличие и използване спасяват човешки живот.

6. Осигуряване на основни доставки

От началото на епидемията ЕС подкрепя производителите за гарантиране на наличието на основни лекарства и медицинско оборудване. Комисията започна **нова съвместна процедура за възлагане на обществена поръчка за медицинско оборудване за ваксиниране**. За да имат държавите членки по-добър и по-евтин достъп до инструментите, необходими за предотвратяване, откриване и лечение на COVID-19, днес Комисията [удължава](#) срока на **временното освобождаване от мита и ДДС върху вноса на медицинско оборудване от**

държави извън ЕС. Комисията [предлага](#) също така болниците и медицинските работници **да не плащат ДДС за ваксини и комплекти за тестване, използвани в борбата с коронавируса.**

7. Улесняване на безопасното пътуване

Свободното движение в рамките на ЕС и Шенгенското пространство без граници са ценни постижения на европейската интеграция, поради което Комисията се стреми да гарантира, че пътуването в рамките на Европа е безопасно както за пътуващите, така и за техните съграждани.

- Комисията призовава държавите членки **изцяло да прилагат приетата от Съвета препоръка за общ и координиран подход към ограниченията на свободното движение.** Гражданите и предприятията имат нужда от яснота и предсказуемост. Всички въведени във връзка с COVID-19 мерки за контрол на вътрешните граници следва да бъдат отменени.
- Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз и Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията работят по **протокол за тестване на пътниците**, който да се използва от органите по общественото здравеопазване, авиокомпаниите и летищата за осигуряване на безопасно пътуване. Комисията съвместно с държавите членки и агенциите ще работи по **общ подход при поставяне под карантина**, като през ноември Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията ще представи коментарите си в тази връзка.
- Формулярите за местопребиваването на пътниците помагат на държавите членки да извършват оценка на риска на пристигащите и позволяват проследяване на контактите. Следващия месец стартира пилотен проект, който ще позволи на държавите членки да се подготвят за въвеждането и използването на **общ цифров формуляр на ЕС за местопребиваването на пътниците** при пълно спазване на правилата за защитата на данните.
- Уебсайтът [Re-open EU](#) предлага навременна и точна информация относно здравните мерки и ограниченията за пътуване във всички държави членки и някои партньорски държави. Комисията призовава държавите членки да предоставят точна и актуална информация, за да **превърнат Re-open EU в основен източник** за информацията относно здравните мерки и възможностите за пътуване в целия ЕС. В момента се разработва и през следващите седмици ще бъде пуснато в действие **мобилно приложение на Re-open EU.**

Що се отнася до ограниченията върху неналожителните пътувания от държави извън ЕС към ЕС, Комисията представя [насоки](#) относно категориите лица, за които се смята, че са от критично значение, поради което тези ограничения не се прилагат за тях. Това ще помогне на държавите членки да прилагат последователно [препоръката на Съвета](#) относно временното ограничение за пътуване. Комисията също така отново насърчава държавите членки да улеснят **събирането на хора в трайни отношения** и предоставя примери на доказателства, които могат да бъдат изисквани за тази цел.

8. Разширяване на прилагането на зелените ленти за преминаване

От март насам [зелените ленти за преминаване](#), позволяващи най-вече на товарния автомобилен транспорт да преминава през граничните пунктове за по-малко от 15 минути, помогнаха за поддържане на доставките на стоки и на икономическата основа на ЕС. Комисията [предлага](#) да се разшири използването на „зелената лента за преминаване“, за да се гарантира, че мултимодалният транспорт работи ефективно в области като железопътния, водния и въздушния превоз на товари, и предоставя допълнителни насоки за улесняване на практическото прилагане, като въпроси относно електронната документация и наличието на места за почивка и за зареждане с гориво. Държавите членки следва да гарантират безпроблемното свободно движение на стоки в рамките на единния пазар.

Контекст

През последните седмици се наблюдава обезпокояващо нарастване на броя на заразените с COVID-19 в цяла Европа, което доведе до нови мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса и за смекчаване на неговото въздействие. Тъй като здравните системи отново са подложени на натиск, е необходимо да се направи повече за овладяване и преодоляване на ситуацията, защитата на живота и поминъка и за насърчаване на европейската солидарност. Въпреки че готовността и сътрудничеството между държавите членки се подобриха от началото на пандемията, координацията продължава да бъде от съществено значение и трябва да бъде засилена.

За повече информация

[Съобщение относно допълнителни мерки в отговор на COVID-19](#)

[Уебсайт на Комисията за мерките във връзка с коронавируса](#)

[Информационен документ: Втора вълна на коронавируса: нови мерки за готовност и реакция в целия ЕС](#)

[Информационен документ: Мерки на ЕС в отговор на коронавируса:](#)

[Re-open EU](#)

[Приложения за проследяване на контактите и за предупреждение](#)

[Инструмент за спешна подкрепа](#)

[Зелени ленти за преминаване](#)

IP/20/1986

Лица за контакти с медиите:

[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)

[Darragh CASSIDY](#) (+32 2 298 39 78)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)